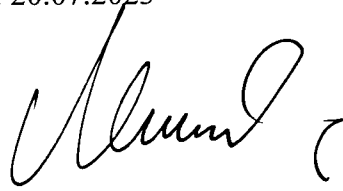

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 20.07.2023

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Yeşil Sol Parti Grup Başkanvekili
Erzurum Milletvekili

İklim krizinin etkileri ile son yıllarda ülkenin en yakıcı gündemi orman yangınları olmuştur. Yine “koruma kullanma dengesi” adı altında doğa koruma alanlarının kontrolsüz bir şekilde kullanıma açılması, dengenin hep insan kullanımı yönünde bozulmasına yol açmakta ve aşırı insan baskısı bu tür felaketlere davetiye çıkarmaktadır. Doğa koruma alanları için ekolojik taşıma kapasitesinin net olarak belirlenmesi elzemdir. Ayrıca iklim değişikliğini tetikleyen fosil yakıt kullanımından derhal vazgeçilmesi, termik santrallerin kapatılması, enerjinin verimli kullanılması için politikalar geliştirilmesi ve enerji üretiminde doğaya olumsuz etkisi en az olan enerji kaynaklarına yönelinmesi gereklilik arz etmektedir. Ancak tüm bu önlemler alınmadığı ve imza edilen iklim anlaşmalarının kriterleri yerine getirilmediği için ormanlık alanlar ciddi bir risk altındadır.

Diğer yandan doğu illerinde güvenlik güçlerinin; batı illerinde ise turizm alanları için rant sağlamak isteyen çevrelerin yangınlardaki sebep ve etkileri de kamuoyunun malumudur. Nitekim Orman Genel Müdürlüğü'nün 2018 yılı Faaliyet Raporu'na göre Türkiye'de 2014 – 2018 yılları arasında 10 bin 130 orman yangını çıkmış olup bu yangınların 667'sinin kasıtlı olduğu ancak, 5.862'sinin çıkış nedeninin aydınlatılamadığı ifade edilmiştir. Beş yıl içinde bu sayı artmış son verilere göre 13.644 yangından 840'ının kasıtlı olduğu, 6671 yangının ise nedeninin bilinmediği bilgisi kamuoyuna yansımıştır. Aradan geçen zaman zarfında orman yangınlarındaki artış ve nedenlerinin bulunamayışı; devletin sorumluluğunu yerine getirmediğinin ve bu konuda yeterli politikaların üretilmediğinin de bir ifadesidir.

Hava sıcaklıklarının etkisini göstermesiyle ilkin Antalya'nın Kaş, Muğla'nın Marmaris ve Adana'nın Çukurova ilçelerinden yangın haberleri gelmiştir. Bu yangınları Çanakkale, Mersin, Hatay, Muğla, Osmaniye yangınları izlemiştir. Bakanlığınızın son açıklaması ile 14-17 Temmuz 2023 tarihleri arasında TSK'ya ait 18 helikopter ve 2 uçağın farklı bölgelerdeki orman söndürme çalışmalarına katkı sağladığı, helikopter ve uçakların 136 sorti yaparak 353 ton su atımı gerçekleştirdiği bilgisi kamuoyu ile paylaşılmıştır. Öte yandan çeşitli kentlerden ve yerleşim birimlerinden yangın haberleri hız kesmeden devam etmektedir. Gaziantep, Muğla ve İzmir'den yeni yangın haberleri gelmiştir. Yine Bitlis'in Hizan ilçesine bağlı Yolbilen köyüne yapılan bombardıman sonrası ormanlık alanda yangın çıkmış, köy halkına ait fındık ağaçlarının da askerler tarafından kökünden kepçe ile söküldüğü bilgisi kamuoyuna yansımıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Son 14 ay içerisinde ülke genelinde toplam kaç orman yangını meydana gelmiştir?
- 2- Son 14 ay içerisinde meydana gelen orman yangınlarında toplam kaç hektar ormanlık alan yok olmuştur?
- 3- Son 14 ay içerisinde meydana gelen orman yangınlarında hangi bölgeden ne kadar oranda ormanlık alan yok olmuştur?
- 4- Orman yangınları neticesinde kaybedilen alanların yeniden kazandırılması adına hangi çalışmalar yürütülmüştür? Kaç hektarlık alanda yeni ağaç dikim çalışmaları yürütülmüştür?
- 5- Orman yangınları neticesinde canlı yaşamları da yok olmuştur. Bunun yarattığı olumsuz etkilerin giderilmesi ve ekosistemin eski yörüngesine girmesi için hangi çalışmalar yürütülmüştür?
- 6- Orman yangınlarında ev ve işyerleri yanan yurttaşların zararları giderilmiş midir? Konut tedariki sağlanmış mıdır?
- 7- Son 14 ay içerisinde gerçekleşen orman yangınları neticesinde ormansızlaşan alanlardan ne kadarı için yeni otel ve işletme ruhsatı verilmiştir?
- 8- İklim krizi, madencilik yatırımları, ormanlık alanların imara açılması, ormanlık alanların niteliklerinin değiştirilerek parçalanması gibi etkilerin yangınların temel sebebi oluşu nazara alındığında; yangınların önlenmesine dönük hangi önlemler alınmıştır? Bugüne değin bu konuda önlem alınmama gerekçesi nedir?
- 9- Halihazırda Bakanlığınız bünyesinde yangın söndürme amaçlı kaç uçak, kaç helikopter, kaç arazöz ve diğer ekipmanlar vardır? Eksikliklerin temini için gerekli çalışmalar yapılarak önlemler alınmış mıdır?
- 10- Hizan ilçesinde meydana gelen yangın örneğinde olduğu üzere, askerlerce yapılan bombardımanlar nedeniyle son 14 ay içerisinde kaç ormanlık alan yok edilmiştir?
- 11- Askerlerin bombardıman ve benzeri yöntemlerle neden olduğu orman yangınlarının engellenmesi adına neden bir çalışma yürütülmemektedir? Bu konuda önlemler alınması ve ormanların korunması sağlanacak mıdır?
- 12- Ağaç kesimlerine dair hangi önlemler alınmaktadır? İzinsiz kesilen ağaçlar için sorumluların tespiti ve yargılanmaları sağlanacak mıdır?
- 13- İklim krizinin etkilerinin azaltılması adına hangi çalışmaların yürütülmesi ve hangi yöntemlerin izlenmesi gündeminizdedir?

- 14- Arazilerin imara açılması, madencilik yatırımları gibi ekosistemi bozan yaklaşımlara son verilmesi gündemde midir?
- 15- Ormanlık alanlara yakın yerlerde bulunan elektrik nakil hatları, çöplükler, maden ocakları, otel ve benzeri tesislerle işletmelerin yangın risk denetimi yapılmış mıdır? Risk barındıran yerler için gerekli önlemler alınmış mıdır?
- 16- Yangınlar için erken uyarı sistemleri kurulmuş mudur?
- 17- Ormanlık alanların korunması ve yangınların engellenmesine yönelik çalışmaların yapılması için Bakanlığınızca ayrılan bütçe miktarı nedir? Bu miktar yeterli olacak mıdır?
- 18- Yangınlara müdahale için gerekli alt yapı ve iletişim çalışmaları tamamlanmış mıdır?
- 19- Yangınların önlenmesi yahut erken müdahale edilmesi için personel sayısı yeterli midir? Bu konuda ek bir çalışma yürütülecek midir?